

سرویس: بازنشر

پایگاه اطلاع رسانی و خبری جماران - تهران

«سید ابراهیم رئیسی» کیست

سید ابراهیم رئیسی در سال 1339 هجری شمسی در خانواده‌ای روحانی در محله نوغان مشهد مقدس دیده به جهان گشود. به گزارش جماران، پدرش از روحانیون مشهد و جدّ مادری اش هم روحانی بود.. ایشان از سادات حسینی (ع) است و نسب‌اش از هر دو سو به امام زین العابدین، علی ابن الحسین علیهما السلام می‌رسد. ایشان پنج ساله بود که پدر بزرگوارش به رحمت ایزدی پیوست.

تحصیلات

پس از پایان تحصیلات ابتدایی در مدرسه جوادیه، طریق پدر را در پیش گرفت و وارد عرصه طلبگی و دروس حوزوی شد. ابتدا وارد مدرسه نواب شد و مدت کوتاهی در آنجا به تحصیل پرداخت و سپس برای گذراندن مقدمات شامل ادبیات، منطق، معانی و بیان به مدرسه علمیه آیت‌الله موسوی نژاد رفت.

ایشان بنابر تأکید و سنت آیت‌الله موسوی‌نژاد، در همان اوان طلبگی و از سال سوم، تدریس به طلبه‌های تازه وارد را آغاز کرد. تحصیل ایشان در مدرسه آیت‌الله موسوی‌نژاد تا سال 1354 ادامه یافت تا آنکه در این سال، به توصیه برادر بزرگ خود، تصمیم گرفت برای ادامه تحصیلات به شهر مقدس قم برود.

در زمان ورود او به قم، مدارس فیضیه و دارالشفاء با اجبار طاغوت فعالیت نداشتند، و از این‌رو وارد مدرسه آیت‌الله بروجردی شد. ایشان علاوه بر تحصیل در مدرسه آیت‌الله بروجردی، مدتی هم تحت مدیریت آیت‌الله پسندیده، در مدرسه‌ای که به‌طور رسمی زیر نظر دفتر امام(ره) - که آن زمان مسئولیتش با اخوی ایشان بود - اداره می‌شد، درس خواند..

ایشان در این مرحله کتاب اصول الفقه را نزد آیت‌الله مروی، لمعتین را محضر آیت‌الله فاضل هندی، رسائل را نزد آیت‌الله موسوی تهرانی، مکاسب محرمة را خدمت آیت‌الله دوزدوزانی، مکاسب بیع را محضر آیت‌الله خزعلی، خیارات مکاسب را نزد آیت‌الله ستوده و آیت‌الله طاهری خرم‌آبادی و کفایه را خدمت آیت‌الله سید علی محقق داماد، فرا گرفت.

اما اغتنام او از فضای علمی قم، تنها به فراگیری فقه و اصول محدود نماند و او در کنار دروس فقهی، شرح منظومه و فلسفه را نزد آیت‌الله احمد بهشتی و دوره شناخت را محضر آیت‌الله شهید مرتضی مطهری تلمذ کرد و درس نهج البلاغه را نزد آیت‌الله نوری همدانی گذراند. او بنابر علاقه خود، در دوره‌های تفسیر قرآن هم شرکت کرد و به این منظور در جلسات تدریس آیت‌الله مشکینی حاضر بود و از آیت‌الله خزعلی استفاده برد.

حضور در محافل سیاسی و سوابق مبارزاتی

زمان حضورشان در قم مصادف بود با سالهای پایانی حاکمیت طاغوت بر کشور. در این دوره و خصوصاً از سال 56 که با هتاک‌های روزنامه اطلاعات وقت به حضرت امام خمینی(ره)، موج جدیدی از اعتراضها از قم آغاز و در سراسر کشور منتشر شد، ایشان در اجتماعات اعتراضی که مبدأ اغلب آنها در قم، مدرسه آیت‌الله بروجردی (مدرسه خان) و مقصد آنها، بیوت علمای عظام بود شرکت می‌کرد، که از جمله مشهورترین این تظاهرات، تجمع 19 دی ماه سال 1356 در برابر منزل آیت‌الله العظمی نوری همدانی بود که با تیراندازی عوامل رژیم، به خون کشیده شد.

علاوه بر این، ایشان در مدرسه خان (که در دوره بسته شدن فیضیه و دارالشفاء برای طلاب انقلابی مرکزیت داشت) در قالب هسته‌ای از طلاب انقلابی فعالیت می‌نمود.

حجت الاسلام و المسلمین رئیسی در این دوران فعالیت‌های مبارزاتی خود را در ارتباط با علمای انقلابی که در زندان طاغوت بودند، پی گرفت و در این راستا به واسطه رفت و آمد به منزل آیات سید ناصر حسینی و شیخ هادی مروی، به مرور با بزرگانی چون شهید مطهری، بهشتی و مفتاح، آقای حکیمی و سایر بزرگان آشنا شد. ایشان در این دوران حضور پراکنده خود در تهران را با فعالیت انقلابی همراه می‌کرد و در تجمع‌هایی چون تحصن علماء و روحانیون دانشگاه تهران، شرکت داشت.

پس از پیروزی انقلاب

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مرحوم شهید بهشتی که از نگرش عمیق حکومتی و تشکیلاتی برخوردار بود، بر آن شد تا با هدف کادرسازی برای تأمین نیازهای مدیریتی نظام تازه پا، یک دوره آموزشی برای حدود 70 نفر از طلاب قم که آنها را برای به دوش کشیدن بار مسئولیت‌های مختلف در کشور مناسب تشخیص داده بود، برگزار و آنها را برای پذیرش این مسئولیت‌ها آماده کند؛ حجت الاسلام و المسلمین رئیسی یکی از این طلاب برگزیده بود.

در این دوره فشرده که عمدتاً در مدرسه عالی شهید مطهری برگزار می‌شد، شخص شهید آیت‌الله بهشتی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و سایرین از جمله مرحوم شهید حسن آیت، آیت‌الله موسوی اردبیلی و ... به صورت هفتگی به تدریس می‌پرداختند.

در روزهای اول استقرار نظام جمهوری اسلامی، همچون برخی مناطق دیگر مرزی در کشور، اخبار خوبی از شهر مسجد سلیمان که پایگاه گروه‌های چپ و مارکسیست بود به گوش نمی‌رسید. اینگونه شد که حضرت امام(ره) برای ساماندهی اوضاع، آیت‌الله شیخ هادی مروی را به عنوان نماینده خود در این شهر منصوب فرمودند. به این ترتیب، حجت الاسلام و المسلمین رئیسی به دعوت آن مرحوم، برای کمک در کار فرهنگی و اداره شهر همراه با گروهی از طلاب به مسجد سلیمان رفت و کلید ارتباط ایشان با مجموعه دادسرای انقلاب هم از همان‌جا زده شد.

ایشان پس از بازگشت از مسجد سلیمان، مجموعه سیاسی ایدئولوژیک پادگان آموزشی صفر - دو در شاهرود را تأسیس و برای مدت کوتاهی آن را اداره کرد.

ورود حجت الاسلام و المسلمین رئیسی به عرصه مدیریت قضایی از سال 1359 و با حضور در جایگاه دادپاری شهرستان کرج آغاز شد. اما هنوز چند ماهی از این دوره نگذشته بود، که با حکم دادستان کل انقلاب، شهید آیت‌الله قدوسی، دادستان کرج شد.

اوضاع قضایی شهر کرج به علت مهاجرت عمومی به این شهرستان نزدیک به پایتخت و مسائل برآمده از محیط امنیتی - سیاسی عمومی کشور در اوان شکل‌گیری نظام مقدس جمهوری اسلامی - از جمله آغاز جنگ تحمیلی در شهریور 1359 - پیچیده بود و اداره آن نیازمند جذب نیروهای فهیم انقلابی و هماهنگی با دیگر مسئولین بود که حجت الاسلام و المسلمین رئیسی در طول این دوره 2 سال و اندی (سالهای 59 و 60) به آن اهتمام ورزید.

موفقیت ایشان در ساماندهی وضعیت پیچیده این شهر موجب شد تا در سال 1361، همزمان با دادستانی کرج، مسئولیت دادستانی شهر همدان نیز به ایشان محول شود. به این ترتیب ایشان ناگزیر بود تا برای رسیدگی به امور هر 2 حوزه، ایام هفته خود را به دو بخش، تقسیم و پیوسته میان این دو شهر تردد کند.

حضور همزمان ایشان در این دو مسئولیت، سه تا چهار ماه ادامه داشت، تا آنکه به عنوان دادستان استان همدان معرفی شد و از 1361 تا 1363، به مدت 3 سال در این سمت خدمت نمود.

سال 1364، سال آغاز مدیریت قضایی ایشان در پایتخت بود و به این ترتیب عهده دار سمت جانشینی دادستان انقلاب تهران شد.

با گذشت 3 سال از این تاریخ و در سال 1367، مورد توجه ویژه حضرت امام خمینی (ره) قرار گرفت و احکام ویژه (1 و 2 و 3) و مستقیمی برای رسیدگی به مشکلات قضایی در برخی استانها از جمله لرستان، کرمانشاه و سمنان را مستقل از ساختار قوه قضائیه، از بنیانگذار انقلاب اسلامی دریافت کرد. بعد از آن هم حضرت امام خمینی (ره) چندین پرونده مهم را برای تصمیم‌گیری به ایشان و جناب آقای نیری محول فرمودند.

بعد از رحلت حضرت امام (ره) و آغاز زعامت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی با حکم آیت‌الله یزدی رئیس وقت قوه قضائیه، به سمت دادستان تهران منصوب شد و از سال 1368 تا 1373 به مدت پنج سال این مسئولیت را برعهده داشت. پس از آن و از سال 1373 به ریاست سازمان بازرسی کل کشور منصوب شد و این سمت را تا سال 1383 عهده دار بود.

حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی از سال 1383 تا سال 1393، به مدت 10 سال معاون اول قوه قضائیه بود و از سال 1393 تا کنون نیز دادستان کل کشور است.

همچنین ایشان از سال 1391 تا کنون با حکم مقام معظم رهبری به عنوان دادستان کل ویژه روحانیت نیز منصوب شدند.

درس و بحث همگام با پذیرش مسئولیت‌های مختلف در نظام جمهوری اسلامی

حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی درباره انگیزه خود برای جدا نشدن از کانون درس و بحث حوزوی می‌گوید: "اگرچه اشتغال به فعالیت‌های انقلابی و مناصب قضایی و فرهنگی در طول دوره مبارزات انقلابی و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برای ما که تابع ولایت فقیه و مقلد حضرت امام (ره) بودیم، یک واجب کفایی محسوب می‌شد و گریزی از تقید به آن نبود، اما واقعیت آن است که برای یک طلبه، حلاوت قرار گرفتن در بحبوحه درس و بحث حوزوی و فقهی، با هیچ اشتغالی قابل معاوضه نیست."

بر این اساس ایشان در سال اول پذیرش مسئولیت دادستان انقلاب اسلامی در کرج، با سه نفر از دوستان طلبه خود، حضور در یک دوره فقهی در محضر آیت‌الله مدرسی را آغاز کرد و برای آنکه به اشتغالات اداری او ضربه ای وارد نشود، زمان آن را در هماهنگی با استاد، اولین ساعات صبحگاهی تنظیم نمودند.

این رویه را خصوصاً پس بازگشت از همدان به تهران ادامه داد و علاوه بر صبح‌گاهان، برخی روزهای تعطیل خود را هم به دنبال نمودن دروس حوزوی اختصاص داد. او در این دوره، خارج اصول را نزد مرحوم آیت‌الله سید محمدحسن مرعشی و آیت‌الله هاشمی شاهرودی و خارج فقه را محضر مرحوم آیت‌الله آقا مجتبی‌تهرانی بود. از سال 1370 هم که رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

جلسات درس خارج فقه خود را دایر نمودند، به مدت چهارده سال در درس معظم له هم حضور یافت و دروس جهاد، قصاص و مکاسب محرمة را در محضر ایشان تلمذ نمود.

حجت الاسلام و المسلمین رئیسی علاوه بر این، بنا به توصیه مکرر آیت الله مهدوی کنی و آیت الله آقا مجتبی تهرانی مبنی بر حفظ ارتباط درسی خود با طلاب، از سالها پیش تا کنون به عنوان مدرس در مدرسه علمیه مروی به تدریس سطوح عالی و کفایتین مشغول بوده و اکنون نیز قواعد فقه تدریس می نماید.

ایشان در این مدت، تدریس تمام سطح از مقدمات تا رسائل و مکاسب و پایان کفایتین را در مدارس علمیه تهران از جمله، مدارس مجد، امیرالمومنین(ع)، امام حسین(ع) و مروی تدریس نموده است.

تا کنون یک دوره از دروسهای حوزوی ایشان در زمینه قواعد فقه، در قالب سه جلد کتاب به نام قواعد فقه عبادی، فقه قضایی و فقه اقتصادی در آمده که از سوی طلاب تدوین و آماده چاپ شده است.

حجت الاسلام والمسلمین رئیسی همچنین پس از اتمام تحصیلات در دوره کارشناسی ارشد با ترغیب بعضی از اساتید خود، از جمله مرحوم آیت الله مرعشی در کنکور دکترای مدرسه عالی شهید مطهری شرکت کرد و پس از قبولی در آزمون کتبی و شفاهی، دوره دکترای فقه و اصول را در این مرکز علمی گذراند و با دفاع از پایان نامه خود با عنوان «تعارض اصل و ظاهر در فقه و حقوق» موفق به اخذ مدرک دکتری در رشته فقه و حقوق خصوصی شد. ایشان علاوه بر این، رساله‌ای هم با عنوان ارث بلاوارث برای اخذ مدرک سطح 4 به عنوان بالاترین مدرک حوزه علمیه قم، ارائه کرد که موفقیت در ارائه آن منجر به اخذ بالاترین مدرک حوزوی شد.

ایشان در حوزه دانشگاهی هم در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه امام صادق(ع) و دانشگاه شهید مطهری به تدریس دروس تخصصی فقه قضا و فقه اقتصاد پرداخته است.

عضویت در شورای مرکزی روحانیت مبارز

در نیمه دوم سال 1376 پیشنهاد اعضاء مؤثر جامعه روحانیت مبارز از جمله آیت الله مهدوی کنی و آیت الله یزدی برای حضور و عضویت در شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز را پذیرفت و با رأی اعضا در یکی از جلسات جامعه، رسماً به عضویت شورای مرکزی جامعه روحانیت در آمد.

حضور و عملکرد در مجلس خبرگان

ایشان در سال 1385، از طرف جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و جامعه روحانیت مبارز و به توصیه نخبگان استان خراسان جنوبی برای عضویت در چهارمین دوره مجلس خبرگان رهبری، خود را در معرض انتخاب مردم شریف استان آن استان قرار داد و با نظر مثبت بیش از 80 درصد مردم این استان وارد مجلس خبرگان شد. 2 سال پس از حضور در این مجلس، با رأی خبرگان ملت به عنوان عضو هیأت رئیسه انتخاب و عضویت ایشان در این جایگاه تا اتمام دور چهارم، با رأی نمایندگان محترم مجلس خبرگان تمدید شد.

در هیئت رئیسه، مسئولیت بخش اجرایی دبیرخانه را بر عهده گرفت و علاوه بر آن مسئولیت دفتر تهران که مسئول ارتباط خبرگان با نهادها و سازمان‌های مختلف است به ایشان محول شد. عضویت در کمیسیون آئین نامه مجلس خبرگان و عضو منتخب کمیته تنظیم بیانیه پایانی تمامی اجلاسها در دوره چهارم، از سایر مسئولیتهای وی در این دوره بود.

ایشان در طول دوره چهارم مجلس خبرگان رهبری، عضو و دبیر کمیسیون تحقیق نیز بود.

سوابق علمی

- سطح چهار فقه و اصول از حوزه علمیه قم

- فوق لیسانس حقوق بین الملل خصوصی

- دکترای فقه و مبانی حقوق با گرایش حقوق خصوصی از دانشگاه شهید مطهری

- تدریس متون فقهی سطح عالی و قواعد فقه قضا و فقه اقتصاد در حوزه های علمیه تهران و دانشگاه ها

تالیفات و آثار

الف- کتب در دست انتشار

- تألیف کتاب در خصوص ارث بلاوارث در فقه و حقوق
- تألیف کتاب در خصوص تعارض اصل و ظاهر در فقه و حقوق
- کتاب تقریرات درس قواعد فقه (بخش قضایی)
- کتاب تقریرات درس قواعد فقه (بخش اقتصادی)
- کتاب تقریرات درس قواعد فقه (بخش عبادی)
- تألیف کتاب سیر تحول در نظارت و بازرسی
- ب- مقالات و سخنرانی علمی ارائه شده**
- تعدد اسباب مسئولیت
- بیع فاسد و اقسام آن
- مفهوم رهن
- مدیریت کارآمد
- نظارت اثر بخش
- تاثیر متقابل تصمیمات قضایی و اقتصادی
- جایگاه نظارت و بازرسی در اسلام
- عدالت و تاثیر آن بر سبک زندگی

سوابق مدیریتی و سیاسی

- انجام ماموریت های ویژه قضایی در مناطق مختلف کشور با حکم امام خمینی(ره)
- عضویت در هیات امنای ستاد اجرایی فرمان امام(ره) - موضوع اموال در اختیار ولی فقیه - به مدت ده سال از سوی مقام معظم رهبری
- معاون اول قوه قضاییه به مدت ده سال
- ریاست سازمان بازرسی کل کشور به مدت ده سال
- دادستان انقلاب اسلامی تهران
- اولین دبیر ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر کشور
- دادستان انقلاب اسلامی استان همدان
- عضو هیات عالی گزینش کشور
- مشارکت در تاسیس دفاتر حزب جمهوری اسلامی در جنوب خراسان به دستور آیت الله دکتر شهید بهشتی
- موسس حوزه علمیه فاطمه الزهرا(س) خواهران در تهران (کوی نصر)

مسئولیت های کنونی

- . دادستان کل ویژه روحانیت با حکم مقام معظم رهبری
- . دادستان کل کشور
- عضویت در هیات رئیسه مجلس خبرگان رهبری
- رئیس شورای نظارت بر سازمان صدا و سیما
- عضو شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز تهران
- نماینده مردم شریف استان خراسان جنوبی در مجلس خبرگان رهبری

لینک کوتاه n.ir/fa/tiny/news-604149

کدخبر: 604149 ۱۳۹۶/۰۱/۱۵ ۱۲:۴۲:۴۸